

Zajęcia fakultatywne: 3 ECTS, konwersatorium, 30 h, 2021/2022

1	Nazwa zajęć po polsku i angielsku	Społeczne uwarunkowania i konsekwencje procesów demograficznych
2	Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy	Michał Nowakowski, doktor
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	
5	Semestr	letni
6	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	<p>Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30 h, 1 ECTS Konsultacje i zaliczenie 5h Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 30 Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1</p> <p>Godziny niekontaktowe (praca własna studenta): Studiowanie literatury i wykonywanie prac zaliczeniowych 30 Przygotowanie się do testu 25h Łączna liczba godzin niekontaktowych 55 Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 2</p> <p>Sumaryczna liczba punktów ECTS 3</p>
7	Wymagania wstępne	
8	Opis zajęć	<p>Fakultet jest połączeniem prezentacji danych demograficznych i omówienia społeczno-kulturowych przyczyn i skutków przemian ludnościowych. Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z:</p> <p>a) demografią jako dyscypliną naukową, powiązaniem z innymi dyscyplinami naukowymi,</p> <p>b) przebiegiem procesów demograficznych w Polsce, Europie i na świecie (reprodukcji ludności - urodzeń i zgonów, a także migracji),</p> <p>c) podstawowych teorii demograficznych dotyczących przemian rodności, umieralności i migracji,</p> <p>d) społecznych i kulturowych uwarunkowań i konsekwencji współczesnych procesów demograficznych (przemian dotyczących struktury demograficznej społeczeństw, starzenia się populacji, struktury rodzin, migracji zagranicznych i wewnętrznych: urbanizacja/deurbanizacja).</p>
9	Zakres tematów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Demografia jako dyscyplina naukowa. 2. Metody badawcze w demografii 3. O źródłach informacji demograficznych. 4. Demografia społeczeństw rolniczych. 5. Wzrost liczby ludności świata. Modernizacja, industrializacja, urbanizacja. 6. Teoria przejścia demograficznego - wielka zmiana reprodukcji ludności. 7. Drugie przejście demograficzne - demografia społeczeństw ponowoczesnych. 8. Przemiany małżeńskość i płodności kobiet w Polsce i ich kulturowe i ekonomiczne uwarunkowania. Emancypacja kobiet. Kompetencje interpersonalne. 9. Zgony i ich przyczyny. Przejście epidemiologiczne.

		<p>10. Czym jest przeciętne dalsze trwanie życia? Przeciętna długość życia w zdrowiu?</p> <p>11. Reprodukcyjność ludności w Polsce.</p> <p>12. Społeczne konsekwencje starzenia się społeczeństwa polskiego.</p> <p>13. Migracje i polityka migracyjna.</p> <p>14. Prognozy demograficzne.</p> <p>15. Demografia a polityka ludnościowa.</p>
10	Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą)	<p>Obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jerzy Holzer - Demografia - PWE, 2003 (wybrane rozdziały) 2. Nowakowski Michał - Reprodukcyjność ludności w preindustrialnych społeczeństwach rolniczych. Skrypt dla studentów. http://phavi.umcs.pl/at/attachments/2014/0117/122144-nowakowski-reprodukcyjnosci-w-spolesczenstwach-rolniczych.pdf 3. https://vimeo.com/79878808 Don't Panic 4. Marek Okólski – Modernizacja społeczeństwa a przejście demograficzne. [w:] Teoria przejścia demograficznego. M. Okólski (red.), PWE, Warszawa, 1990. s.14-40 5. Krystyna Słany - Dylematy i kontrowersje wokół małżeństwa i rodziny we współczesnym świecie [w:] Wybrane problemy współczesnej demografii Janusz Balicki, Ewa Frątczak, Józefina Hrynkiewicz, Andrzej Jagielski, Jerzy T. Kowaleski, Krystyna Słany. Łódź 2003. http://dspace.uni.lodz.pl/xmlui/bitstream/handle/11089/19794/Słany.pdf?sequence=1&isAllowed=y 6. Tomasz Szlendak - Interpretacje kryzysu rodziny w socjologii : między rodzinnym fundamentalizmem a rewolucją stylów życia, Studia Socjologiczne. 0039-3371. 2008, nr 4, s. 5-41 http://www.studiasocjologiczne.pl/img_upl/studia_socjologiczne_2008_nr4_s.5_41.pdf 7. Agnieszka Fihel i in. - Determinanty spadku płodności w Polsce – próba syntezy. STUDIA DEMOGRAFICZNE 2(172) 2017, https://journals.pan.pl/dlibra/publication/117522/edition/102188/content 8. Piotr Szukalski - Późne macierzyństwo – nowe zjawisko demograficzne w Polsce? Demografia i Gerontologia Społeczna – Biuletyn Informacyjny 2017, Nr 1 9. Kamil Kuśmider - Migracje ludności wiejskiej w Polsce – przeszłość i teraźniejszość. „Zeszyty Wiejskie”, z. XXV, 201 http://czasopisma.uni.lodz.pl/zwiej/article/view/7105/6682 10. Agnieszka Piekutowska, Elżbieta Kuźlewska – Migracje międzynarodowe w XIX wieku. Nowe trendy i wyzwania. Teki Kom. Politol. Stos. Międzynar. – OL PAN, 2017, 12/3, 11–22 https://ns2.journals.umcs.pl/teka/article/view/7864/5623 11. https://migracje.gov.pl/ wybrane dane 12. Rocznik demograficzny 2020, GUS, Warszawa, 2020. https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-demograficzny-2020,3,14.html 13. Publikacje i bazy danych urzędu statystycznego UE, Eurostatu, http://ec.europa.eu/eurostat 14. Publikacje i bazy danych ONZ, United Nations, Departament of

		<p>Economic and Social Affairs, Population Division http://www.un.org/en/development/desa/population/index.shtml</p> <p>15. Czy starość ma przyszłość? – prof. Piotr Błędowski https://www.youtube.com/watch?v=UprimQwaVEE</p> <p>16. http://www.rozvodpoczekaj.org.pl/</p> <p>17. Tomasz Różański – Samotność i osamotnienie osób starszych jako problem społeczny i edukacyjny. Roczniki pedagogiczne. Tom 12(48), numer 4 – 2020</p> <p>18. Piotr Szukalski - Starzenie się ludności - wyzwanie XXI wieku podrozdział 5-9 https://dspace.uni.lodz.pl/xmlui/handle/11089/5423?show=full</p> <p>19. https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/trwanie-zycia/</p>
11	<p>Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się kierunkowych</p> <p>(w przypadku zajęć dedykowanych kreatywności społecznej efekty zajęć należy przyporządkować do efektów kierunkowych kreatywności; w przypadku zajęć niededykowanych, efekty zajęć powinny być przyporządkowane do efektów kierunkowych również innych kierunków)</p>	<p>Wiedza:</p> <p>W1, Student zna liczebność ludności świata, jego regionów i Polski, oraz jej rozmieszczenie, zna struktury populacji wg płci, wieku, stanu cywilnego, cech społeczno-zawodowych. Ma wiedzę dotyczącą dynamiki zmian w odniesieniu do tych cech wyżej wymienionych populacji. Filozofia I st. K_W07, K_W08, Filozofia II st. K_W08, Kreatywność społeczna K_W06</p> <p>W2, Student zna procesy małżeńskości, rodności, umieralności i migracji w Polsce, Europie i innych regionach Świata. Zna prognozy dotyczące przyszłości demograficznej Polski i innych populacji Świata. Zna podstawowe teorie demograficzne. Filozofia I st. K_W07, K_W08, Filozofia II st. K_W08, Kreatywność społeczna K_W06</p> <p>W3,</p> <p>Umiejętności:</p> <p>U1, Student wykorzystuje teorie demograficzne do opisu i analizy konkretnych struktur oraz procesów demograficznych. Filozofia I st. K_U01, K_U-09, Filozofia II st. K_U02, Kreatywność społeczna K_U01</p> <p>U2, Student potrafi wykorzystać źródła informacji (w tym bazy danych zawierające informacje ludnościowe) oraz metody szacowania liczby ludności i sposoby opisu struktur i procesów demograficznych za pomocą wielkości względnych i podstawowych współczynników demograficznych niezbędnych do prowadzenia analiz ludnościowych w celu diagnozy sytuacji demograficznej w wybranej populacji niezbędnej jako podstawa wdrażania rozmaitych projektów społecznych. Filozofia I st. K_W07, K_W08, Filozofia II st. K_U02, Kreatywność społeczna K_U01</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>K1, Student jest gotów do promowania we własnym środowisku odpowiedzialnego zachowania wobec członków rodziny, szacunku wobec grup spotykających się częściej z dyskryminacją (w szczególności osób starszych, mniej zamożnych, kobiet czy imigrantów), zrównoważonej polityki ludnościowej zgodnie z posiadaną wiedzą z zakresu demografii i socjologii rodziny. Filozofia I st. K_W06, Filozofia II st. K_K06, Kreatywność społeczna K_U04</p>
12	<p>Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)</p>	<p>W1, Zaliczenie pisemne, ocena aktywności podczas zajęć</p> <p>W2, Zaliczenie pisemne, ocena aktywności podczas zajęć</p> <p>U1, Zaliczenie pisemne, ocena aktywności podczas zajęć</p> <p>U2, Zaliczenie pisemne, ocena aktywności podczas zajęć</p> <p>K1, Zaliczenie pisemne, ocena aktywności podczas zajęć</p>

13	Metody dydaktyczne	Omawianie danych demograficznych, metoda tekstu przewodniego, wykonanie zadań umieszczonych na Wirtualnym Kampusie, praca w grupach i inne...
14	(1) Metody oceniania (2) Kryteria oceniania	1) Ocena będzie się składała z wyniku testu (70%), wykonanych zadań na Wirtualnym Kampusie (30%), 2) Liczba poprawnych odpowiedzi w teście, analiza wykorzystania wiedzy demograficznej w zadaniach